

CAN DEDE'NİN ÇOCUKLARI

Can Dede, Anadolu'nun şirin bir köyünde yaşıyordu. Köyün arka tepelerinde büyük bir çamlık vardı. Çamların serin gölgelerinde çobanlar dinlenir, çocuklar oyun oynardı.

Oğlu okuyup da büyük kentlere gidince Can Dede köyde kaldı. Çok sevdiği eşini yitireli epey olmuştu. Köyde, kendisini oyalayan birkaç nar, birkaç elma, armut gibi meyve ağaçlarından başka bir şey yoktu. Tarlalarını ekip biçemiyordu artık.

Kente oğlunun yanına gitmeye karar verdi. Oğlu, kaç zamandır onu yanına çağırıyordu. Her mektubunda, "Köyde yalnız kaldın, bizim yanımıza gel. Torunların seni özlüyor" diyordu.

Can Dede, uzun süre kararsızlık geçirdi. Acaba kentte yapabilir miydi? Bu havayı, bu suyu özlemez miydi? Köyünün yemyeşil doğası gözünde tütmez miydi?

Sonunda kararını verdi. Gidip bir görecekti.

Canı sıkılırsa dönerdi köyüne. Zaten Serkan'la Gönen'i de çok özlemişti. Onların, "Dedeciğim" diye boynuna sarılmalarını unutamıyordu.

Heybesini hazırladı. Nakışlı, halıdan yapılmış güzel bir heybeydi bu. Eskiden çok kullanılan bu araç, şimdiki pazar arabalarının yerini tutuyordu.

İçini narla, cevizle, bademle doldurdu heybenin. Bir sepet de üzüm hazırladı. Bir çıkın da “kâğıt ekmek” yaptırmıştı komşularına. Gönen’in yufka ekmeğe “kâğıt ekmek” dediği zaman ne kadar da çok gülmüştü.

“Ne güzel de benzetti maşallah!”

Bir omzuna heybeyi, bir eline de sepeti alıp yürümüş, yola çıkmıştı ama çok da yorulmuştu. Yol kıyısındaki ağaçlardan birinin altına oturdu. Şu her zaman geçen taşıtlardan biri gelse de binseydi bir an önce. İlçeden de otobüse binip İzmir’e gidecekti daha.

“Çok yolum var, çok! Acaba vazgeçsem mi?” diye geçirdi aklından. Sonra torunlarının yüzleri geldi gözünün önüne.

“Olmaz, yolumu gözlerler benim. Onların kokularını özledim. Konuşmalarını...”

Yüzünün terini cebinden çıkardığı bir mendille siliyordu bir yandan da. Dalmıştı. Bir sesle kendine geldi:

“Nereye gidiyorsun Can Dede?”

“Torunları görmeye, İzmir’e gidiyorum Ali komşum.”

“Nereden aklına esti Şimdi İzmir’e gitmek? Torunlar daha yeni gittiler.”

“Bizim oğlan ne zamandır çağırır durur. Dayanamadım. Gidip bir göreyim çocukları dedim.”

“Çok kalacak mısın Can Dede?”

“Belli olmaz benim işler, Ali komşum. Ya hep kalırım ya da bakarsın iki gün sonra döner gelirim.”

“Aman Can Dede, gözümüzü yollarda koyma. Biz sensiz yapamayız.”

“Sağ ol komşum. Zaten gönlümün bir yarısı, otur evinde, ne işin var kentlerde deyip duruyor.”

“İnsanın doğduğu yer gibi var mı? Őu havaya, Őu güzelliğe bak!”

“Sen de beni caydıracaksın Ali komşum. Böyle konuşma da torunlarımı görüp geleyim. Zaten kalamam ben kentlerde.”

“Torunlar da çok seviliyor, değil mi Can Dede?”

“Ne demişler: ‘Oğul balı.’ Onlar oğul balı bize.”

“Oralara gidince bizi unutma Can Dede ha!..”

“Kolay mı sizi unutmak komşum? Ömrüm burada sizlerle geçti... Kolay mı?”

“Güle güle git Can Dede. Bize iyi haberlerin gelsin.”

Komşusu Ali’nin sözleri Can Dede’yi duygulandırdı. Gözleri yaşardı. Belli etmemeye çalışarak ceketinin yenine sildi gözlerini.

O sırada bir gürültü duyuldu. Bir motor sesi havayı yırttı sanki. Ağaçların gerisinden bir kamyon görüldü. Sürücü yavaşladı, Can Dede'nin yanına gelince başını camdan uzatıp sordu:

“Nereye dede?”

“İlçeye ineceğim oğul.”

“Geç buyur dede. Zaten yalnızlıktan canım sıkılıyordu. Bana arkadaşlık edersin yollarda.”

Can Dede, komşusu Ali Ağa'ya döndü:

“Kal sağlıcakla komşum. Gelmezsem merak etmeyin. Komşulara bol selam söyle.”

“Güle güle Can Dede. Sen de bizi merakta koyma, mektup yaz.”

“Telefon ederim. Her yerde telefon var artık.”

“O da doğru ya... Ben alışamadım daha. Elim bir türlü gitmiyor o makineye.”

“Hadi hoşça kal!..”

Kamyon gürültüyle kalktı. Ağaçların arasında mazot kokusu değişik bir koku olarak kaldı köyün temiz havası içinde.

Can Dede, sürücünün yanına yerleşmiş, sepetini, heybesini ayağının dibine koymuştu. Sürücü, güler yüzlü, genç bir adamdı.

“İlçede ne işin var dede?”

“Benim ilçede ne işim olsun oğlum? İzmir'e gidiyorum asıl. Bir oğlum var orada. Onun yanına gidiyorum.”

“İzmir mi dedin? İŖe bak sen, ben de oraya gidiyorum.”

“Sahi mi? Çok iyi, çok iyi...”

“Rahatsız olmazsan yerinden, birlikte gideriz İzmir’e kadar dede.”

“Yani ilçede inmem gereksiz mi?”

“İlçede inip de ne yapacaksın dedem? Ben nasıl olsa İzmir’e gidiyorum. Yeter ki sen rahat et.”

“Bundan iyisi can sağlığı oğlum. Benim de iŖime gelir.”

“Öyleyse sorun kalmadı. Yalnız senin heybeyle sepeti arkaya koyayım. Yolumuz uzun. Ayağının altında durursa rahatsız olursun.”

“Senin alacak kimsen yok muydu ocuėum? Ben engel olmayayım sana.”

“Yok dede. Kimseyi alacak değilim. Zaten ben bu yolların yalnız sőrücüsüyüm. Her zaman senin gibi arkadaŖı nereden bulacağım?”

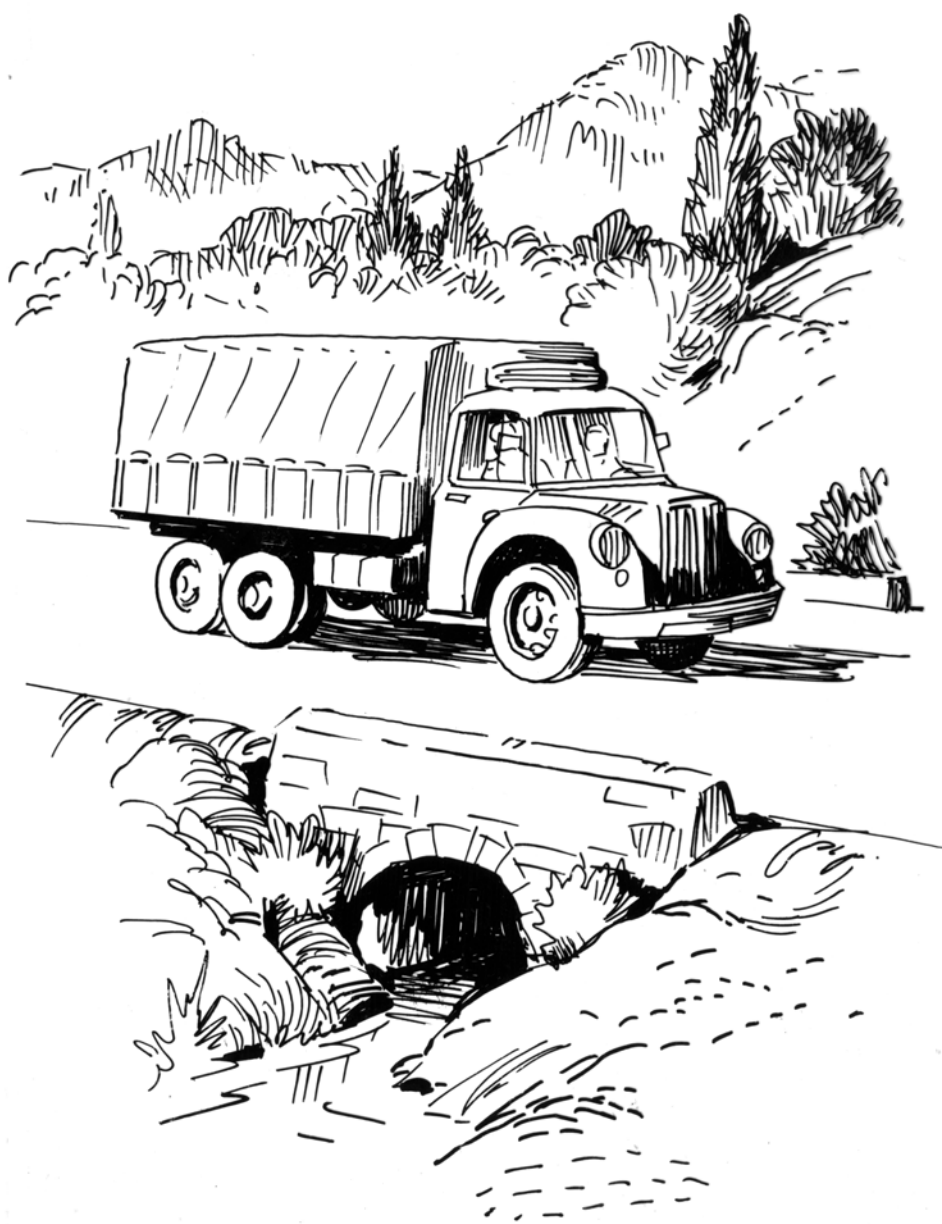
Kamyon ağır ağır bir yokuŖu çıkıyordu. İki de susmuŖlardı. GüneŖ tam karŖıdan vuruyor, içeriyi hamama çeviriyordu. Can Dede’yi bir uyku bastırıldı. Sőrücü, yan gözle yolcusuna baktı. Gülümsedi.

“Uykun geldiyse ensene yastık vereyim dede. Rahat uyu.”

“Doėrusu çok uykum geldi oğul ama çevreyi de görmek istiyorum.”

“Nasıl istersen. Bak iŖte Denizli’yi geçtik az önce.”

“Dağlar, bahçeler ne kadar güzel. Zeytinliklere bak hele... Şunlar da incir değil mi?”

“İncir, dede. Sen birkaç yıl önce görecektin. Gittikçe bozuluyor buralardaki bahçeler de...”

“Yine de bizim köy gibisi yok.”

“Sizin köyden daha ağaçlık köyler, kasabalar vardır. Suları buz gibi...”

“Ya bizim köyün yukarısındaki dere!.. Şırl şırl. O derenin bir gözesi vardır, parmağını bir dakika tutamazsın içinde. Öylesine soğuktur.”

“Şimdi orada olsaydık ne güzel olurdu. Açardık çıkınımızı; kavunumuzu, meyvemizi koyardık suya. Arkadaki battaniyelerden birini sererdik ağaçların altına, bir güzel uyku çekerdik.”

“Ne yazık ki oralarda değiliz şimdi. Ama bir gün beklerim seni...”

“Sağ ol dede. Sen köyünden hiç çıkmamış gibisin.”

“Bir askere giderken çıktım, bir de oğlumu okula yazdırmaya gittiğimde...”

“Desene sen gurbeti yeni göreceksin.”

“Doğru ama olsun. İnsan gezmedikçe hiçbir şey göremez, öğrenemez. Dünyayı dolaşanlar nasıl bırakıyorlar evlerini, yuvalarını...”

Sürücü, önlerine çıkan dönemece girerken yavaşlamış, bütün dikkatini yola vermişti. Önce gaz

pedalından ayağını çekmiş, sonra hafiften frene basmıştı. Dönemeci yavaş yavaş döndüler.

“Aferin oğul. Sen bu işin ustası olmuşsun, belli.”

“Alıştım artık dede. Sen de yıllarca kamyon sürsen her köşeyi ezberle bilirsin.”

“Bir insan işini iyice pişirmeli oğul. O zaman her şey kolay olur. Maşallah sen de bu işi iyi öğrenmişsin. Nereden ne çıkacak, biliyorsun. Gözlerin hep yolda.”

“Öyle olmak zorundayım dede. Her gün pek çok kaza oluyor, görüyorsun.”

“Doğru çocuğum, doğru. Allah korusun.”

“Dede yorulmadın mı? Şurada biraz dinlenelim, ne dersin?”

“Çok iyi olur oğul. Ayaklarım tutuldu kaldı.”

Kamyon bu sırada yavaşlamış, bir ağacın altına doğru girmişti. Yoldan aşağıda kalıyordu burası. Az ötede birkaç kamyon daha vardı. Ağaçların gölgesinde yerlere oturmuş, azıklarını yiyorlardı öteki sürücüler.

Can Dede’yle sürücü selam verdiler. Ötekiler ağızları dolu dolu başlarını salladılar.

“Dede, biz de şuraya çökelim, gel. Çıkınımızda ne varsa yeriz.”

“Oğul, benim de azığım var. Heybem dolu.”

“Sen onu torunlarına götür. Şimdi benim konuğumsun.”